

Nauczyciel i Niepodległość

„Takie będą Rzeczypospolite jakie Ich synów chowanie” (Szymon Konarski). Można postawić tezę, że *„takie będzie chowanie Jej synów, jaka pozycja społeczna ich nauczycieli”*.

Codziennie w życiu publicznym staramy się nawiązywać do tradycji Niepodległej. Przywdziewamy stroje z tamtych lat, zwyczaje, uroczystości, tytuły. Warto sięgnąć do elementów bardziej istotnych niż barwy czy stroje. Przypomnijmy jaka była pozycja społeczna nauczycieli II Rzeczypospolitej?

Sprawa ta została uregulowana ustawowo. 9 października 1923 roku Sejm uchwalił ustawę „O uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska” (Dz.U.R.P. Nr 116 z r. 1923, poz. 924, str. 1389). Ustawa ta wprowadzała tabelę uposażeń jednakową dla poszczególnych rang i kategorii funkcjonariuszy państwowych, a więc wojskowych, policjantów, pracowników kolejowych itp., w tej liczbie nauczycieli szkolnych i akademickich. Ustawa przewidywała 16 grup uposażeń, ustalając liczbę punktów przysługujących poszczególnym grupom i szczeblom. Natomiast Minister Spraw Wewnętrznych i Rada Ministrów ustalała comiesięcznie kwotę, przez którą należało pomnożyć liczbę punktów z tabeli, aby otrzymać konkretną kwotę uposażenia miesięcznego. Nauczyciele z kwalifikacjami akademickimi, od początkującego nauczyciela do profesora zwyczajnego mieścili się w grupach od IX do IV. W ten sposób profesor zwyczajny otrzymywał uposażenie Komendanta Głównego Policji, generała brygady lub wojewody. Nauczyciel szkolny po 25 latach pracy otrzymywał pensję równą pensji nadinspektora Policji, pułkownika lub wicewojewody. Nauczyciel początkujący dostawał uposażenie podporucznika.

Teraz, kiedy ze wszystkich środowisk odzywają się apele o ratowanie nauki i oświaty, błagania do rządu, Sejmu i społeczeństwa, warto zdać sobie sprawę z tego jak traktowała wychowawców swoich dzieci II RP.

Jerzy Przystawa

Opinia członków Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Przedmiotów Przyrodniczych na temat Projektu Reformy Systemu Edukacji przyjęta na V Zjeździe PSNPP w Iławie w dniu 4 X 1998 r.

Członkowie PSNPP są ogromnie zainteresowani zmianami zachodzącymi w polskiej oświacie. Uważamy, że reforma jest konieczna, a projekt w ogólnych zarysach przygotowany rzetelnie. Niepokój nasz budzi fakt, że przyjęte podstawy programowe i zawarte w nich treści mogą przyczynić się do obniżenia wiedzy i umiejętności polskich uczniów. Mówi się o odejściu od nauczania encyklopedycznego, co nie znaczy żeby całkowicie pominąć w szkole nauczanie teoretyczne. Uważamy, że w większym stopniu należy unowocześnić metody i warsztat pracy nauczycieli oraz organizację szkoły niż treści programowe. Decyzję o doborze treści programowych należy pozostawić specjalistom (metodykom, dydaktykom i nauczycielom). Uważamy, że należy:

- oddzielić w siatce godzin, czas przeznaczony na matematykę od godzin przeznaczonych na przyrodę;
- przeznaczyć w siatce godzin więcej czasu, minimum **trzy godziny** tygodniowo w szkole podstawowej na przyrodę, oraz **dwie godziny** tygodniowo na każdy z czterech przedmiotów przyrodniczych w gimnazjum, zbyt mała liczba godzin nie pozwala na wykształcenie kompetencji uczniów określone przez podstawy programowe;
- zapewnić dzielenie klas na mniejsze grupy przy wykonywaniu doświadczeń i obserwacji;
- określić wyraźnie długość okresu przejściowego do wprowadzenia nauczania blokowego;
- kształcić nauczycieli w okresie przejściowym bezpłatnie;
- zapewnić dostępność niezbędnych podręczników, materiałów i pomocy dydaktycznych koniecznych dla realizacji nowych programów nauczania;
- opracować spójną politykę egzaminacyjną;
- wyjaśnić i jeszcze raz przemyśleć problem szkolenia praktycznego uczniów szkół zawodowych;
- określić, na czym ma polegać działalność grup wsparcia nauczycieli;
- umożliwić drogę awansu nauczycielom z długoletnim stażem, dużym dorobkiem a bez stopni specjalizacji w sytuacji, gdy powinni intensywnie przygotowywać się do nauczania blokowego;
- każdy dokument docierający do szkoły, a dotyczący reformy opatrzyć komentarzem (ułatwi to zrozumienie intencji twórcy).

Wielką troską napawa nas fakt, że do tej pory nie wiemy gdzie we wrześniu przyszłego roku będziemy pracować i w jakich szkołach będą uczyć się nasi uczniowie. Nie znamy również wysokości naszych przyszłych zarobków. Konieczne jest wyjaśnienie tych problemów do końca grudnia b.r.

Wobec zagrożeń cywilizacyjnych i technicyzacji życia poziom edukacji przyrodniczej decyduje o jakości życia człowieka i niedopuszczalne jest ograniczanie czasu i środków na kształcenie w zakresie przedmiotów przyrodniczych.

W oparciu o międzynarodowe badania osiągnięć uczniów, w ramach projektu CASE - dotyczącego przyspieszania rozwoju możliwości poznawczych uczniów poprzez nauczanie przyrody wiemy, że to właśnie ten rodzaj edukacji decydująco wpływa na pożądany, ogólny rozwój intelektualny dziecka we wszystkich dziedzinach.

Czwartek-12. XI. 1998 r.

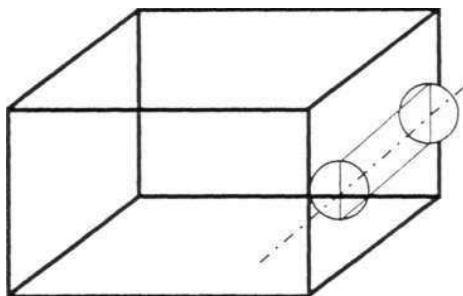
- 9³⁰-18⁰⁰ Wystawa Fabryki pomocy szkolnych w Nysie
- 9³⁰-11⁰⁰ Warsztaty:
Danuta Tokar - Analiza podstawy programowej
Stanisław Plebański: Modelowanie numeryczne w nauczaniu fizyki
- 10³⁰-11⁰⁰ mgr Nina Tomaszewska, dr Jan Dunin Borkowski:
Technologia informatyczna a edukacja fizyczna
- 11⁰⁰ Przerwa kawowa
- 11³⁰ Tadeusz Pasierb: Warsztaty optyczne - 11³⁰ - 12³⁰ grupa I, 12³⁰ - 13³⁰ grupa II,
15⁰⁰ - 16⁰⁰ grupa III pracownia nad dużą salą wykładową Hottur Dolny
- 11³⁰-12³⁰ dr hab. Ryszard Cach:
Elektryczne, optyczne, ... własności kryształów dielektrycznych
- 12³⁰ prof. dr hab. Marian Głowacki: Informacyjny model uczenia się
- 12⁴⁵ dr Maciej Janiuk: Kształcenie nauczycieli przedmiotów przyrodniczych
- 15⁰⁰-15²⁰ prof. dr hab. Henryk Szydłowski:
Kształcenie nauczycieli przyrody
- 15²⁰-15⁴⁰ dr Bożena Śniadek: Kształcenie nauczycieli Science
- 15⁴⁰-16⁰⁰ dr Zygmunt Mazur: Nos do tabakiery czyli o roli egzaminów zewnętrznych.
- 16⁰⁰- 17⁴⁵ Sesja: Programy nauczania, podręczniki - II
Zdzisław Bernacki: Rola fizyki w bloku PRZYRODA
Stanisław Jakubowicz, Stanisław Plebański:
Fizyka w gimnazjum: w poszukiwaniu innej metodyki nauczania
-wprowadzenie do warsztatów
Ewa Strugała: Testy a Nowa Matura
Wojciech Dindorf: Jaka będzie fizyka w liceum
- 17⁴⁵- 18¹⁵ Sławek Ziemiński: Opis osiągnięć programowych (Hottur Dolny)

UWAGA !!!

I znowu przypominamy (znowu najkrócej mówiąc) o konieczności opuszczenia Ośrodka *najpóźniej* do kolarji w piątek (13-go).

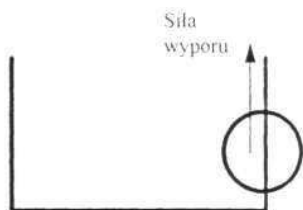
Ajednak się kręci ???

W płaskiej ściance naczynia wycięto prostokątny otwór i zamontowano w nim jednorodny walec tak, aby mógł się swobodnie obracać wokół swojej osi.

Miejsce styku walca ze ścianką jest szczelne - woda nie wylewa się na zewnątrz.

Po nalaniu wody do naczynia na jedną połowę walca działa siła wyporu, na drugą - nie. Wypadkowy moment sił rozpędza walec (do nieprzytomności).

Oto pomysł XIII Szkoły PDF na rozwiązanie kryzysu energetycznego.

Hymn fizyków.

Cóż to za przedziwna postać
sunie ku nam blada
ani chybi fizyk jakiś
który zmysły strada.
Ref.

Hej, hej, fizycy
rońcie łyż obficie
wszak za nawias społeczeństwa
wystawać musicie.

Mawiał pewien mądry człowiek
co znał na wskroś życie
gdy nie możesz zmrużyć powiek
pewnieś na fizyce.

Ref
Hej, hej, fizycy
do jasnej cholery
gorsze chyba od fizyki
są tylko galery.

A kiedy już cudem Boskim
przez pięć lat przebrniecie
to Wam dadzą taką pracę,
że z głodu umrzecie.

Ref
Hej, hej, fizycy
fizykę studiujcie
bez wątpienia żaden z życiem
przy zmysłach nie ujdzie.

Nad dzisiejszym numerem w pocie czoła pracowali:
-nadredaktor Maciej Sójka & his boys.

UNIwersytet WROCLAWSKI,
Instytut Fizyki DOŚWIADCZALNEJ

OSI CompuTrain S.A. w Warszawie

WOJEWÓDZKI OŚRODEK METODYCZNY
we Wrocławiu

KURATOR OŚWIATY we Wrocławiu